

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Baran
Protokolant:	pracownik biurowy Sylwia Rosińska

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **spółki akcyjnej w W.**

przeciwko (...) **Ltd. w Y. (Israel)**

o zapłatę

orzeka:

1. oddala powództwo,
2. zasądza od (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz (...) Ltd. w Y. (Israel) kwotę 7 521,64 zł (siedem tysięcy pięćset dwadzieścia jeden złotych sześćdziesiąt cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Agnieszka Baran

Sygn. akt XX GC 115/11

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna w W., poprzednio (...) sp. z o.o. w W. (dalej jako: (...) albo powód) wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej (...) Ltd. z siedzibą w Izraelu (dalej jako: A. albo pozwana spółka) kwoty 283.597,51 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi w sposób wskazany w pozwie oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu zostało wskazane, że strony łączyła umowa o świadczenie usług logistycznych. Na jej podstawie powód zobowiązał się do prowadzenia i utrzymywania Centrum Usług (...) oraz zapewnienia kompetentnego personelu w celu prowadzenia Centrum Usług (...) oraz pokrycia kosztów polis ubezpieczeniowych na towary znajdujące się w Centrum. Pozwany zobowiązał się do wypłaty powodowi wynagrodzenia za świadczone usługi w kwocie 12.500 USD za każdy miesiąc oraz wypłaty dodatkowego wynagrodzenia w kwocie 7.500 USD za każdy miesiąc usług. Wynagrodzenie miało być wypłacane z trzymiesięcznym wyprzedzeniem za trzy kolejne miesiące. Pozwana spółka nie uiściła należności wynikającej z faktury nr (...) wystawionej w dniu 31 maja 2010 r. z tytułu wynagrodzenia od lipca do września 2010 r.. Po dokonaniu potrącenia tej wierzytelności z wierzytelnością przysługującą pozwanej spółce od powoda (z tytułu faktury nr (...) z dnia 06 stycznia 2011 r.), do zapłaty z tytułu wskazanej wyżej faktury z 31 maja 2010 roku pozostała kwota 37.259 USD, stanowiąca równowartość 108.643,51 zł. Ponadto – wskazał powód – pozwana spółka nie uregulowała również płatności z faktury nr (...) z dnia 22 listopada 2010 r. wystawionej na kwotę 60 000 USD,

stanowiącą wynagrodzenie z tytułu wykonania umowy o świadczenie usług logistycznych za okres od października do grudnia 2010 r.. Żądana pozwem kwota stanowi równowartość w złotych polskich należności powoda z tytułu wykonywania umowy o usługi logistyczne za wskazany powyżej okres (pozew k. 4-8).

W odpowiedzi na pozew spółka (...) wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu. Pozwana spółka potwierdziła, że powód wystawił na jego rzecz dwie faktury: (...) i (...). Jednakże podniosła, że strony pozostają w sporze co do poziomu staranności powoda w wykonaniu umowy. Ponadto wskazała, że należności powoda wynikające z wystawionych przez niego faktur (...) wygasły w skutek potrącenia dokonanego przez pozwanego w dniu 29 grudnia 2010 r. Pozwana spółka podniosła, że przedstawiona przez nią do potrącenia należność w kwocie 147.646 USD była między stronami bezsporna. Dowodem tego są późniejsze bezskuteczne próby powoda dokonania potrącenia z nią własnych rzekomych wierzytelności z tytułu różnic kursowych. Powołując się na treść zawartej przez strony umowy o świadczenie usług logistycznych, pozwana spółka podniosła, że powód nie ma podstaw dochodzenia wynagrodzenia w innej walucie niż dolar amerykański (odpowiedź na pozew k. 141-144).

W piśmie z dnia 29 lipca 2011 r. powód zmodyfikował żądanie pozwu wnosząc o zasądzenie na jego rzecz kwoty 97 259,00 USD wraz z odsetkami liczonymi w sposób wskazany w piśmie. Powód potwierdził, że pozwana spółka posiadała względem niego wierzytelność o zapłatę 147.646 USD z faktury (...). Zaprzeczył, aby do złożenia oświadczenia o potrąceniu doszło w piśmie z dnia 29 grudnia 2010 r.. Zdaniem powoda treść pisma z 29 grudnia 2010 roku wskazuje na to, że pismo stanowi jedynie propozycję pozwanego w przedmiocie wzajemnych rozliczeń stron, nie stanowi natomiast oświadczenia o potrąceniu. Ponadto powód podniósł, że wierzytelność pozwanej spółki w kwocie 147.646 USD uległa umorzeniu na skutek potrącenia dokonanego przez powoda w piśmie z 5 stycznia 2011 r. Wierzytelność powoda przedstawiona przez powoda do potrącenia w piśmie z 5 stycznia 2011 roku wynikała ze szkody jaką powód poniósł na skutek różnic kursowych pomiędzy walutą USD oraz PLN, a która to szkoda została spowodowana opóźnioną dostawą towaru na podstawie zamówienia nr (...) z dnia 25 października 2008 r.. Powód wskazał, że jego strata z tego tytułu wynosi 428 278,94 zł, tj. 145 673,10 USD. Różnica w kwocie 5 797,90 USD została przekazana przez powoda na rzecz pozwanej spółki. Powód zaprzeczył aby kwota 100.000 USD objęta fakturą Nr (...) z dnia 03 marca 2009 r. stanowiła naprawienie szkody powoda wywołanej przedmiotowymi różnicami kursowymi. W kolejnych pismach powód podniósł, że pismo z dnia 29 grudnia 2010 r. zostało mu przesłane wyłącznie drogą e – mail, dlatego zgodnie z ustaleniami stron, pismo to nie zostało w ogóle doręczone, a tym, samym jakiegokolwiek oświadczenie w nim zawarte nie może być uznane za skutecznie złożone (pismo powoda z 29 lipca 2011 roku k. 194 -204).

W piśmie z 12 sierpnia 2011 roku pozwana zakwestionowała skuteczność zmiany powództwa w świetle art. 479⁴ § 2 k.p.c.. Odnosząc się do podnoszonej przez powoda szkody z tytułu różnic kursowych, pozwana powołała się na ustalenia stron poczynione podczas spotkania z marca 2009 roku, w których strony uzgodniły, że za opóźnienie w dostawach pozwana spółka uiszcza na rzecz powoda kwotę 100 000 USD. Kwota ta została zapłacona 12 marca 2009 roku. Dodatkowo pozwana podniosła, że w świetle treści łączącej strony umowy z 12 sierpnia 2008 roku powodowi nie należy się jakiegokolwiek inne wynagrodzenie, czy odszkodowanie, poza ustalonym w umowie (pismo pozwanej z 12 sierpnia 2011 roku k. 233-237).

Odnosząc się do powyższego stanowiska strony pozwanej, w kolejnym piśmie (z 30 sierpnia 2011 roku) powód podniósł m. in. że postanowienia zawartej przez strony umowy z 12 sierpnia 2008 roku nie mogą mieć zastosowania przy ocenie zasadności roszczeń odszkodowawczych będących przedmiotem potrącenia z 5 stycznia 2011 r. Powód wyjaśnił że przedmiotowe odszkodowanie jest związane z opóźnieniem w dostawach związanych z realizacją zamówienia nr (...), zmodyfikowanego 25 października 2008 roku. Powód podniósł, że zamówienie to nie miało związku z wykonaniem umowy z 12 sierpnia 2008 roku, lecz było skierowane do pozwanej spółki w związku z zawarciem przez powoda umowy z 3 listopada 2008 roku z Jednostką Wojskową nr (...) (Jednostką G.), jako zamawiającym. Umowa ta została zawarta przez powoda w wyniku przetargu nr (...). Powód zaprzeczył aby wyplacona na jego rzecz kwota 100 000 USD dotyczyła także zapłaty należności z tytułu strat poniesionych w związku z opóźnieniem w dostawie w związku z zamówieniem (...) (pismo powoda k. 277 i nast.)

Sąd Okręgowy ustalił, następujący stan faktyczny:

Powód i pozwana spółka prowadziły współpracę przedmiotem której była realizacja przez każdą ze stron szerokiej gamy usług świadczonych na rzecz polskich sił zbrojnych (okoliczność bezsporna).

W dniu 12 sierpnia 2008 r. spółka (...) podpisała z powodem umowę, na podstawie której powód dokonał zakupu od pozwanego sprzętu wojskowego. Z kolei pozwana spółka była zobowiązana do dostarczenia czterech zestawów systemów bezpilotowych samolotów rozpoznawczych O. wraz z dodatkowym wyposażeniem. Umowa została zawarta w konsekwencji podpisania przez powoda z Ministerstwem Obrony Narodowej RP (dalej jako MON) umowy dostawy czterech zestawów systemów bezpilotowych samolotów rozpoznawczych O. oraz dodatkowego wyposażenia O.. Przedmiotowa umowa zawarta przez powoda z MON stanowiła integralną część omawianej umowy z 12 sierpnia 2008 roku zawartej przez strony niniejszego postępowania. Łączna wartość tego kontraktu w stosunku do pozwanego wynosiła 2.840.000 USD. Strony ustaliły, że termin i sposób dostawy został określony w § 3 i 5 kontraktu (zawartego przez powoda z MON) oraz załącznikiem A, B i C. W punkcie 11 omawianej umowy, powód zobowiązał się nie żądać żadnej prowizji, płatności, kosztów, rekompensaty, zwrotu, wynagrodzenia i /lub jakiegokolwiek płatności i nie będzie miał prawa do otrzymywania jakiegokolwiek z takich płatności. Dostawa w wykonaniu omawianej umowy została zrealizowana przez pozwaną spółkę z opóźnieniem (umowa z 12 sierpnia 2008 roku wraz z tłumaczeniem k. 248 – 259 oraz k.367-434, zeznania świadka K. N. k. 502, zeznania świadka D. N. k. 671,674, zeznania świadka O. D. k. 675, przesłuchanie R. M. (1) k. 752-753).

W październiku 2008 roku powód wziął również udział w przetargu organizowanym przez Jednostkę Wojskową nr (...) (zwaną G.) na dostawę 3 kompletów bezzałogowych środków rozpoznawczych O.. W przedmiotowym postępowaniu posługiwano się nr ref. (...). Po zakończeniu postępowania przetargowego, 3 listopada 2008 roku powód zawarł z Jednostką Wojskową nr (...) umowę na podstawie której powód zobowiązał się do sprzedania 3 kompletów Bezzałogowego Środka Rozpoznawczego (...) zgodnie ofertą z 24 października 2008 roku (dokumentacja (...)) oraz protokołem negocjacji z 30 października 2008 roku (dokumentacja (...)). W umowie zostało ustalone, że dostawa zostanie zrealizowana do 15 grudnia 2012 roku (dokumentacja przetargowa k. 291-319, wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu k. 320, oferta k. 321, zaproszenie do negocjacji k. 360 i nast., umowa z 3 listopada 2008 roku k. 435-444, protokół z negocjacji k. 445-446).

W związku z udziałem w powyższym przetargu organizowanym przez Jednostkę G., powód złożył pozwanej spółce zamówienie na dostawę zestawów, które były wskazane w dokumentacji przetargowej. Zamówienie zostało oznaczone nr (...). 25 października 2008 r. powód dokonał korekty zamówienia Nr (...). W korekcie wskazał, że dostawa zamówienia ma nastąpić do dnia 10 grudnia 2008 r.. Dostawa została zrealizowana w drugiej połowie lutego 2009 roku, (korekta zamówienia z tłumaczeniem k. 450 – 459, zeznania świadka K. N. k. 502, zeznania świadka D. N. k. 671,674, zeznania świadka O. D. k. 675, przesłuchanie R. M. (1) k. 752-753).

Dostawy dotyczące obu ww. kontraktów (zawartych przez powoda z MON, jak i Jednostką G. zostały zrealizowane przez pozwaną spółkę z opóźnieniem. W związku z tym powód zgłaszał pozwanej spółce roszczenia o wypłacenie odszkodowania jakie powód poniósł w związku z opóźnionymi dostawami. Celem rozstrzygnięcia tego zagadnienia, na początku marca 2009 roku odbyło się w siedzibie pozwanej spółki spotkanie przedstawicieli stron postępowania. W wyniku negocjacji ustalono, że kwota roszczenia odszkodowawczego wyniesie 100.000 USD i zostanie uiszczona na rzecz powoda przez pozwaną spółkę. (zeznania świadków R. M. (1) k.752 – 753, K. N. - k. 502, D. N. - k. 672).

W konsekwencji ustaleń poczynionych podczas powyższego spotkania, 3 marca 2009 roku powód wystawił na rzecz pozwanej spółki fakturę (...) opiewającą na kwotę 100.000 USD. W treści faktury zostało wskazane, że została ona wystawiona z tytułu kar za opóźnienie w dostawach zgodnie z umowami Nr (...) SF oraz Nr (...) LF MOD. (faktura wraz z tłumaczeniem k. 243 – 245).

Drugi z numerów zamieszczonych na wskazanej fakturze odpowiadał numerowi umowy zawartej przez powoda z MON (a stanowiącej integralną część umowy zaartej przez strony niniejszego postępowania 12 sierpnia 2008 roku).

Końcowa część pierwszego z numerów wskazanych na fakturze – (...) odnosiła się do kontraktu mającego związek z siłami specjalnymi – tj. w polskiej Jednostki (...) określanej jako G.. (zeznania świadków K. N. k. 502, 513, umowa z 12 sierpnia 2008 roku z zał.).

Pozwany w dniu 12 marca 2009 r. dokonał wpłaty kwoty 100.000 USD na rzecz powoda. (przelew k. 246 – 247 wraz z tłumaczeniem)

Po wypłaceniu na rzecz powoda kwoty 100 000 USD, nie zgłaszał on w stosunku do pozwanej spółki żadnych roszczeń z tytułu poniesionych strat. Strony kontynuowały współpracę (zeznania świadka O. D. k. 676).

1 stycznia 2010 r. strony niniejszego postępowania zawarły umowę świadczenia usług logistycznych dotyczących A./ O.. Na jej podstawie zostało powołane Centrum Usług (...), które miał prowadzić i utrzymywać powód. Przedmiotowa umowa została zawarta przez strony niniejszego postępowania w celu zapewnienia Siłom Zbrojnym RP (określanym jako Użytkownik Końcowy) odpowiednich usług zgodnie z kontraktami, które każda ze stron niniejszego postępowania zawarła lub zawrze z ww. Siłami Zbrojnymi, a które dotyczą (...) spółki (...). Na mocy omawianej umowy spółka (...) zobowiązała się m. in. do zapewnienia powodowi artykułów oraz części zamiennych, czy przeprowadzania okresowych szkoleń. Spółka (...) zobowiązała się do prowadzenia i utrzymania Centrum Usług (...) oraz zapewnienia, aby zrealizowano i utrzymano w mocy wszelkie zezwolenia i upoważnienia wymagane na podstawie obowiązującego prawa. Spółka (...) miała zagwarantować Centrum Usług (...) kompetentnych pracowników, polis ubezpieczeniowych na towary znajdujące się w Centrum Usług (...), zapewnienie wszelkich zezwoleń i upoważnień w celu przetransportowania towarów objętych niniejszą umową do Polski. Pozwana spółka była zobowiązana do wypłaty powodowi wynagrodzenia za wszelkie zobowiązania (...) podjęte w niniejszej umowie w wysokości 12.500 USD za każdy miesiąc usług. W umowie zamieszczono zapis, że po wprowadzeniu taktycznych (...) zapłaci na rzecz (...) dodatkową kwotę w wysokości 7.500 USD za każdy miesiąc usług wnosząc miesięczne wynagrodzenie płatne na rzecz (...) za całość usług zgodnie z niniejszą umową z tytułu kontraktów obejmujących O. i/lub (...) do kwoty ogółem 20.000 USD. Płatności te miały być dokonane przelewem na rachunek bankowy (...) z trzymiesięcznym wyprzedzeniem za kolejne trzy miesiące (umowa o usługi logistyczne wraz z tłumaczeniem na język polski k. 38 – 47).

Na podstawie omówionej wyżej umowy o świadczenie usług logistycznych powód wystawiał na rzecz powoda faktury VAT opiewające na kwotę ustaloną przez strony wynagrodzenia powoda a także na kwoty stanowiące równowartość poniesionych przez powoda kosztów w związku z wykonywaniem umowy o świadczenie usług logistycznych. 4 marca 2010 roku powód wystawił na rzecz pozwanej spółki fakturę nr (...) z tytułu wynagrodzenia oraz fakturę nr (...) z tytułu zwrotu kosztów. 9 kwietnia 2010 roku powód wystawił na rzecz pozwanej spółki fakturę nr (...) z tytułu wynagrodzenia za okres od kwietnia do czerwca 2010 roku. Kolejne faktury VAT wystawione przez powoda w wykonaniu umowy o świadczenie usług logistycznych tytułem należnego powodowi wynagrodzenia nie zostały uregulowane przez pozwaną spółkę. Pozwana nie uiściła należności z tytułu wynagrodzenia powoda w kwocie 60 000 USD za okres od lipca do września 2010 roku, którego dotyczy faktura VAT nr (...) z 31 maja 2010 roku, a także za okres od października do grudnia 2010 roku (także w kwocie 60 000 USD), którego dotyczy faktura nr (...) z 22 listopada 2010 roku (faktury z 4 marca 2010 roku wraz z tłumaczeniami na język polski k. 48-55, faktura z 4 kwietnia 2010 roku wraz z tłumaczeniem na język polski k. 56-58, faktura z 31 maja 2010 roku wraz z tłumaczeniem na język polski k. 59-61, faktura z 22 listopada 2010 roku wraz z tłumaczeniem na język polski k. 62-64).

Do końca grudnia 2010 roku umowa o świadczenie usług logistycznych była wykonywana przez powoda. Powód zapewniał organizację spotkań przedstawicieli pozwanej spółki z przedstawicielami MON. Pracownicy powoda pełnili m. in. funkcję tłumacza w relacjach pozwanej spółki z przedstawicielami polskich sił zbrojnych, zapewniali gromadzenie niezbędnej dokumentacji dla potrzeb przetargów organizowanych przez polskie siły zbrojne (zeznania świadka K. N. k. 503, zeznania świadka K. J. k. 510-511).

Pozwany w dniu 31 sierpnia 2010 r. wystawił powodowi fakturę o numerze (...) opiewającą na kwotę 147.646 USD dotyczącą należności za usługi szkoleniowe określone jako ETAP 1 i ETAP 2. (faktura wraz z tłumaczeniem k. 181 – 182)

Dopiero w grudniu 2010 roku Spółka (...) wystąpiła przeciwko pozwanej spółce z wnioskami o zawezwanie do próby ugodowej (akta VI Co 2685/10 i VI Co 2596/10) w sprawie o zapłatę kwoty w wysokości 428.278,94 zł, która stanowiła stratę wynikającą z różnic kursowych pomiędzy walutą USD oraz PLN. Jak wskazał wnioskodawca strata ta spowodowana była opóźnioną dostawą towaru na podstawie zamówienia nr (...) z dnia 25 października 2008 r. (wnioski o zawezwanie do próby ugodowej w katach VI CO 2596/10 i VI Co 2685/10).

W piśmie z 6 grudnia 2010 r. pozwana spółka wskazała powodowi, iż jest on w posiadaniu kwoty 147.646 USD którą otrzymał od klienta za szkolenie przeprowadzone przez spółkę (...). Pozwana zakwestionowała również w piśmie prawo powoda do odliczenia swoich należności z tytułu naliczonych przez powoda kar (pismo z 6 grudnia 2010 roku wraz z tłumaczeniem na język polski k. 167 – 172).

Pismem z 20 grudnia 2010 r. powód wezwał spółkę (...) do zapłaty kwoty 120.000 USD wraz z odsetkami, z tytułu należności z faktur nr (...) z dnia 31 maja 2010 r. oraz nr (...) z dnia 22 listopada 2010 r., wystawionych w na podzastawie łączącej strony umowy oświadczenie usług logistycznych. Na zapłatę żądanej kwoty powód zakreślił w wezwaniu termin 7 dni (wezwanie do zapłaty k. 65)

Następnie, 29 grudnia 2010 r. pozwana spółka przesłała powodowi pismo zawierające jej stanowisko w przedmiocie wzajemnych rozliczeń stron. Pismo to zostało podpisane przez D. N. i przesłane drogą elektroniczną w załączeniu do wiadomości e-mail przesłanej przez niego do powoda, na adres R. M. (1). W omawianym piśmie pozwana spółka dokonała potrącenia przysługującej jej wobec powoda wierzytelności w kwocie 147 646,00 USD za przeprowadzone przez pozwaną szkolenia z należnościami powoda wynikającymi z faktur (...) w łącznej wysokości 120.000 USD (wystawionymi na podstawie umowy o świadczenie usług logistycznych). Pozwana wniosła o przekazanie jej salda wynikającego z powyższego rozliczenia. (wiadomość elektroniczna i pismo z 29 grudnia 2010 roku wraz z tłumaczeniem na język polski k. 175 – 179).

D. G. był upoważniony do działania w imieniu pozwanej spółki, na mocy pełnomocnictwa z 5 października 2010 roku (okoliczność niesporna, pełnomocnictwo wraz z tłumaczeniem k. 187-188).

Następnie, 5 stycznia 2011 r., powód skierował do pozwanej spółki pismo, w którym wskazał, że przysługuje mu wierzytelność wobec spółki (...) w kwocie 145.673,10 USD (428 278,94 zł) tytułem straty wynikającej z różnic kursowych pomiędzy USD oraz PLN pozostających w związku z opóźnioną dostawą towaru na podstawie zamówienia nr (...) z dnia 25 października 2008 r.. W piśmie powód oświadczył, że jest winny spółce pozwanej kwotą 147.646 USD wynikającą z umowy dystrybucji zawartej pomiędzy spółką oraz (...) Ltd z dnia 18 lutego 2010 roku. W omawianym piśmie powód złożył oświadczenie o dokonaniu potrącenia wskazanych w piśmie należności stron i oświadczył, iż kwota pozostała do wpłaty zostanie uregulowana na rzecz pozwanego (pismo z 5 stycznia 2014 r. k. 184 - 185)

W dniu 05 stycznia 2011 r. spółka (...) sp. z o.o. wezwała spółkę (...) do zapłaty kwoty 35.810,54 USD wraz z odsetkami wynikającą z faktury nr (...) z dnia 14 grudnia 2010 r., która została wystawiona na podstawie umowy o usługi logistyczne dotyczące A./O. w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania. (wezwanie k. 231)

6 stycznia 2011 r. spółka (...) wystawiła na rzecz powoda fakturę o numerze (...) dotyczącą zamówienia klienta (...) na łączną kwotę 27.741 USD. Należność ta dotyczyła naprawy głowicy D-stamp, głowicy U/D-S. oraz napraw (...). (faktura z tłumaczeniem k. 69 – 72).

Pismem z 8 lutego 2011 r. kierowanym do pozwanej spółki, spółka (...) dokonała potrącenia należności wynikającej z faktury nr (...) z 31 maja 2010 roku opiewającej na kwotę 60.000 USD (wystawionej na podstawie umowy oświadczenie usług logistycznych) z wierzytelnością spółki (...) w kwocie 22.741 USD wynikającej z powołanej wyżej faktury nr (...) (oświadczenie o potrąceniu k. 67-68).

W piśmie z 3 maja 2011 r. Spółka (...) złożyła spółce (...) oświadczenie, iż zgodnie z zapisem § 13 ust. 3 wypowiada szczególną umowę agencyjną zawartą w dniu 18 lutego 2010 r. Oświadczają, iż wypowiedzenie to nie uchyla i nie stanowi zrzeczenia ani rezygnacji z jakichkolwiek praw roszczeń, żądań, twierdzeń ani sporów odnośnie umowy agencyjnej. W

piśmie pozwana spółka przedstawiła swoją wersję rozliczeń stron postępowania i zażądała zapłaty kwoty stanowiącej jej należność w konsekwencji opisanych rozliczeń. W przedmiotowym piśmie pozwana odniosła się również do pisma z 29 grudnia 2010 roku (pismo z 3 maja 2011 roku wraz z tłumaczeniem na język polski k. 92-98).

Powyższy stan faktyczny został ustalony przez Sąd Okręgowy na podstawie wyżej powołanych dokumentów. Strony nie kwestionowały autentyczności tych dokumentów, ani ich treści (w tym zgodności złożonych odpisów z istniejącymi oryginałami), a wobec tego nie budziły również wątpliwości Sądu. W ocenie Sądu powołane powyżej dowody z dokumentów zostały zgłoszone również z zachowaniem reguł prekluzji dowodowej wynikających z przepisów k.p.c. w brzmieniu sprzed 3 maja 2012 roku (mających zastosowanie w niniejszej sprawie). Wnioski dowodowe były bowiem zgłaszane w konsekwencji stanowiska strony przeciwnej prezentowanego w toku postępowania w niniejszej sprawie.

Przechodząc do oceny zeznań przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków należy wskazać co następuje. Zeznania wszystkich przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków: K. N. i K. J. pracowników powoda, reprezentanta powoda R. M. (2), D. N. i M. D. pracowników pozwanego – potwierdziły okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Osoby te potwierdziły również okoliczność, że pozwany uiścił na rzecz powoda kwotę 100.000 USD. Sporna pozostawała jedynie interpretacja tytułu z jakiego nastąpiła zapłata tej kwoty. Świadkowie ponadto potwierdzili równocześnie, iż faktury z oznaczeniem SF dotyczyły płatności za zamówienia na rzecz Sił Specjalnych ((...)) a oznaczenie(...) – Siły lądowe. Świadkowie wskazali także, iż zamówienia wykonywane przez spółkę (...) na rzecz spółki (...), były wykonywane nie terminowo. Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom wszystkich świadków oraz osób występujących w imieniu stron przeprowadzonych w przedmiotowym postępowaniu. W ocenie Sądu zeznania te są ze sobą spójne, wiarygodne i mają potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Postanowieniem z dnia 09 września 2013 r. Sąd Okręgowy w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłego ad hoc w osobie U. H. na okoliczność ustalenia treści prawa izraelskiego i izraelskiej praktyki sądowej w zakresie instytucji potrącenia, w tym przesłanek skuteczności i ważności takiego oświadczenia, formy dokonania takiej czynności oraz obowiązującej w prawie izraelskim wykładni oświadczeń woli stron dokonujących czynności prawnej i formy dokonywania czynności prawnych. (k. 993) W ocenie Sądu opinia została sporządzona w sposób prawidłowy i pozwala na poczynienie na jej podstawie ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Pozytywnej oceny opinii nie zmienia okoliczność, że biegły nie dokonał oceny oświadczeń pozwanej spółki zawartych w piśmie z 29 grudnia 2010 roku w kontekście instytucji potrącenia (na co zwrócił uwagę pełnomocnik pozwanej spółki). W pozostałym zakresie, treść opinii pozwala na ustalenie regulacji prawa izraelskiego w zakresie niezbędnym dla oceny potrącenia dokonanego pismem z 29 grudnia 2010 roku. Opinia stanowi zatem dowód mający istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Zauważyć przy tym dodatkowo należy, że przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego w niniejszej sprawie odbyło się zgodnie z wymogami k.p.c.. Biegły złożył bowiem przyrzeczenie, o którym mowa w art. 282 §1 k.p.c. (k. 1125).

Sąd nie przeprowadził dowodów z dokumentów złożonych przy pismach strony powodowej z 20 marca i 21 marca 2012 roku, gdyż wnioski o dopuszczenie tych dowodów zostały cofnięte przez pełnomocnika powoda na rozprawie 25 września 2012 roku (oświadczenie pełnomocnika powoda k. 751).

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z pisma z 8 marca 2010 roku, złożonego na rozprawie 5 czerwca 2012 roku, jako spóźniony. Ze stanowiska strony pozwanej wynika, że jest to w jej ocenie dowód istotny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W toku postępowania w niniejszej sprawie, pozwana spółka od początku procesu była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika. Zdaniem Sądu nie było zatem przeszkód do zgłoszenia wniosku dowodowego z przedmiotowego pisma, z zastrzeżeniem jego złożenia po odnalezieniu przez pozwaną spółkę.

Jako spóźnione albo nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy zostały oddalone wnioski zgłoszone przez stronę powodową przy piśmie z 19 czerwca 2012 roku (w tym umowa dystrybucyjna).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo w przedmiotowej sprawie jako bezzasadne podlegało oddaleniu w całości.

Znaczna część okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy pozostawała poza sporem stron postępowania. Spór ostatecznie miał charakter sporu w zakresie prawnej oceny niespornych okoliczności faktycznych.

Ostatecznie, w toku postępowania w niniejszej sprawie pozwana spółka nie kwestionowała faktu wykonywania przez powoda umowy o świadczenie usług logistycznych w okresie do końca grudnia 2010 roku. Pozwana nie kwestionowała, że powodowi przysługuje wierzytelność z tytułu wynagrodzenia w kwocie 120 000 USD (oświadczenie pełnomocnika pozwanej spółki na rozprawie 5 czerwca 2012 roku k. 675). Potwierdzeniem tego jest w szczególności stanowisko spółki (...), która odwoływała się do dokonanego potrącenia swoich należności z dochodzonym w pozwie wynagrodzeniem za świadczenie usług logistycznych, nie kwestionując w toku postępowania faktu wykonywania umowy z 1 stycznia 2010 roku przez powoda.

W konsekwencji takiego stanowiska strony pozwanej okolicznością istotną dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy było ustalenie skuteczności potrącenia dokonanego przez pozwaną spółkę w piśmie z 29 grudnia 2010 roku. W ocenie Sądu potrącenie to było skuteczne i prawidłowe. W odniesieniu do tego zagadnienia w pierwszej kolejności należy podnieść, że w świetle okoliczności niniejszej sprawy nie ma wątpliwości co do tego, że pozwanej spółce przysługiwała wierzytelność w kwocie 147 646 USD, stanowiąca wynagrodzenie za prowadzone przez pozwaną szkolenia. Zarówno fakt przysługiwania tej wierzytelności pozwanej spółce, jak i jej wysokość zostały przyznane przez powoda (k. 198), a nadto wynika ze złożonej do akt faktury wystawionej przez pozwaną spółkę.

Niezależnie od powyższego powód zakwestionował okoliczność, że omawiane pismo pozwanej spółki z 29 grudnia 2010 roku zawiera oświadczenie o potrąceniu. Powód zwrócił również uwagę na okoliczność formy, w jakiej omawiane pismo zostało przekazane spółce (...).

Zdaniem Sądu dla oceny prawnej oświadczeń złożonych w piśmie z 29 grudnia 2010 roku zastosowanie mają przepisy prawa izraelskiego. Zgodnie bowiem z treścią art. 27 § 1 pkt 2) ustawy z 12 listopada 1965 r. prawo prywatne międzynarodowe (p.p.m.) jeżeli strony nie mają siedziby albo miejsca zamieszkania w tym samym państwie i nie dokonały wyboru prawa, stosuje się do zobowiązań z umowy o dzieło, umowy zlecenia, umowy agencyjnej, umowy komisju, umowy przewozu, umowy spedycji, umowy przechowania, umowy składu – prawo państwa, w którym w chwili zawarcia umowy ma siedzibę albo miejsce zamieszkania przyjmujący zamówienie, przyjmujący zlecenie, agent, komisant, przewoźnik, spedytor, przechowawca lub przedsiębiorstwo składowe.

Natomiast potrącenie dokonane pismem z 29 grudnia 2010 roku odnosi się do wynagrodzenia za szkolenia prowadzone przez pozwaną spółkę (szeroko pojęte zlecenie), zatem zastosowanie ma prawo izraelskie jako prawo przyjmującego zlecenie. Nie ma zastosowania w niniejszej sprawie konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, na którą wskazano w piśmie Ministerstwa Sprawiedliwości z 25 lipca 2012 roku (k. 721). Sporne potrącenie nie dotyczy bowiem umowy sprzedaży (jak już to wcześniej wyjaśniono). Nadto ewentualne umowy sprzedaży zawarte przez strony niniejszego postępowania dotyczyły bezzałogowych samolotów, zaś zgodnie z art. 2 pkt e) konwencji jej postanowień nie stosuje się do statków, poduszkowców i statków powietrznych

W celu ustalenia treści i wykładni prawa izraelskiego, dla oceny prawnej oświadczeń złożonych przez pozwaną spółkę w piśmie z 29 grudnia 2010 roku Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego ad hoc w osobie adw. dr U. H.. Z opinii tej wynika,

że prawo izraelskie akceptuje instytucję potrąceń, co wynika z powołanego w opinii par. 53 pkt a) ustawy o umowach (k. 1125). Z treści tego przepisu wynika, że potrącenie jest dopuszczalne także w wtedy, gdy dotyczy należności nie wynikających z tej samej transakcji. Z taką sytuacją mamy do czynienia w zakresie potrącenia z 29 grudnia 2010 roku. Wierzytelność pozwanej spółki z tytułu wynagrodzenia za prowadzone szkolenia została potrącona z należnością powoda z tytułu wynagrodzenia za wykonywanie przez niego umowy o świadczenie usług logistycznych. Dla dokonania potrącenia – jak wynika z treści powołanego par. 53 ustawy o umowach wymaga zawiadomienia drugiej strony o potrąceniu. W ocenie Sądu treść pisma z 29 grudnia 2010 roku pozwala na ustalenie, że stanowi ono powiadomienie powoda o potrąceniu, w rozumieniu powołanego przepisu. Zdaniem Sądu świadczy o tym przede wszystkim zawarte w piśmie z 29 grudnia 2010 roku jednoznaczne polecenie przekazania na rzecz pozwanej spółki kwoty stanowiącej różnicę należności obu stron, będących przedmiotem potrącenia (pkt 6 pisma z 29 grudnia 2010 roku). W ocenie Sądu takie sformułowanie odpowiada wskazanemu w opinii (k. 1126) definitywnemu, stanowczemu powiadomieniu. Zdaniem Sądu takiej ocenie, nie sprzeciwia się grzecznościowa forma pojawiająca się w tłumaczeniu pisma – „proszę przekazać saldo nam” (k. 178), której nie sposób dopatrzeć się w oryginalnej treści omawianego pisma (k. 175).

Wobec treści opinii biegłego jako niezasadne należy ocenić zarzuty powoda odnoszące się do formy w jakiej zostało złożone oświadczenie o potrąceniu z 29 grudnia 2010 roku. Z opinii wynika jednoznacznie, że prawo izraelskie nie wiąże skuteczności złożonych oświadczeń woli ze złożeniem ich w ściśle określonej formie. Biegły wskazał jednoznacznie, że forma elektroniczna winna być uznana za ustawowo uznaną formę powiadomienia (k. 1126).

Podsumowując powyższe, wskazać należy, że dochodzona w niniejszej sprawie należność powoda została w pełni zaspokojona przez pozwaną spółkę w drodze potrącenia dokonanego pismem z 29 grudnia 2010 roku. Z uwagi na skuteczność potrącenia dokonanego przez pozwaną spółkę, nie mogło wywołać skutków prawnych potrącenie dokonane przez powoda pismem z 5 stycznia 2011 roku.

Niezależnie od powyższego, odnosząc się do potrącenia z 5 stycznia 2011 roku należy wskazać co następuje. W omawianym piśmie powód przedstawił do potrącenia wierzytelność określaną jako odszkodowanie z tytułu różnic kursowych wynikających z opóźnienia w dostawach przez pozwaną spółkę w wyniku zamówienia (...). W ocenie Sądu, okoliczności niniejszej sprawy potwierdzają stanowisko strony pozwanej, że powodowi nie przysługiwała taka wierzytelność w dacie złożenia przez niego omawianego oświadczenia (5 stycznia 2011 roku). Sąd podziela w pełni stanowisko strony pozwanej, że ewentualne roszczenia powoda związane z opóźnieniem w wykonaniu zamówienia (...) zostały zaspokojone przez pozwaną spółkę poprzez zapłatę kwoty 100 000 USD w marcu 2009 roku. W ocenie Sądu takie stanowisko pozwanej spółki potwierdzają następujące okoliczności. Zapłata omawianej kwoty nastąpiła w konsekwencji ustaleń poczynionych przez przedstawicieli obu stron postępowania na spotkaniu które odbyło się na początku marca 2009 roku w siedzibie pozwanej spółki. Zauważyć należy, że spotkanie to odbyło się już po dokonaniu opóźnionych dostaw także w wykonaniu zamówienia (...) (w piśmie z 30 sierpnia 2011 roku strona powodowa wskazała, że dostawa została zrealizowana 23 lutego 2009 roku k. 286). Doświadczenie życiowe wskazuje na to, że prowadzone przez strony negocjacje musiały donosić się także do szkód powoda powstałych w związku z tymi dostawami. Także sam powód, w piśmie z 30 sierpnia 2011 roku przyznał, że spotkanie przedstawicieli stron, które odbyło się na początku marca 2009 roku miało na celu ugodowe uregulowanie stosunków pomiędzy stronami i kontynuowanie współpracy stron postępowania (k.288).

W ocenie Sądu okoliczność, że kwota 100 000 USD odnosi się również do omawianego zamówienia wynika z treści faktury wystawionej przez powoda i opiewającej na wskazane 100 000 USD. W części tej faktury zawierającej opis zostało bowiem wskazane, że omawiana kwota stanowi karę za opóźnienie w dostawach, przy czym wskazane zostały dwa numery umów w związku z którymi kara jest naliczona. Jeden z tych numerów odpowiada numerowi kontraktu zawartego przez powoda z MON, stanowiącego integralną część umowy z 12 sierpnia 2008 roku zawartej przez strony niniejszego postępowania. Drugi z tych numerów nie znajduje odpowiednika w dokumentacji (umowach) złożonych do akt niniejszej sprawy. Jednakże na końcu numeru drugiej z powołanych na fakturze umów znajduje się symbol (...). Z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków (w tym także zatrudnionej u powoda K. N.) wynika, że taki symbol odnosił się do umów realizowanych przez powoda na rzecz Jednostki (...)(...), jako sił specjalnych. Stąd – w ocenie Sądu – można wywieść, że omawiany drugi numer wskazany na fakturze odnosi się do zamówienia (...) złożonego

przez powoda pozwanej spółce w związku z zawarciem przez powoda umowy z Jednostką (...) w wyniku przetargu ogłoszonego przez tę jednostkę. W ocenie Sądu, w świetle powyższych okoliczności nie sposób dać wiary stanowisku strony powodowej (w tym także wyrażonemu podczas przesłuchania jej przedstawiciela w charakterze strony), że wypłacona powodowi kwota 100 000 USD nie odnosi się do opóźnień w realizacji zamówienia (...). Zauważyć bowiem dodatkowo należy, że pomimo przyznania, że numer z końcówką (...) dotyczy kontraktów dla Jednostki (...), powód nie wykazał, że istniała inna umowa zawarta z tą jednostką, a następnie z pozwaną spółką, której opóźniona realizacja mogłaby stanowić podstawę do naliczenia kary. W konsekwencji należy podzielić stanowisko strony pozwanej, w myśl którego kwota 100 000 USD stanowiła rekompensatę strat powoda poniesionych w związku z nieterminową realizacją zamówienia (...). Z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wynika bowiem, że przedmiotowe zamówienie było jedynym złożonym przez powoda pozwanej spółce, a mającym związek z realizacją przez powoda umowy zawartej z Jednostką G..

Nie bez znaczenia dla omawianego zagadnienia pozostaje okoliczność, że po dokonaniu zapłaty 100 000 USD strony kontynuowały wzajemną współpracę aż do końca 2010 roku (wnioski o zawezwanie do próby ugodowej zostały wniesione do sądu przez powoda w grudniu 2010 roku). W styczniu 2010 roku została bowiem zawarta umowa o świadczenie usług logistycznych, realizowana przez powoda do końca tego roku. W lutym 2010 roku została zawarta umowa o świadczenie usług dystrybucji. W ocenie Sądu wskazana dalsza współpraca stron postępowania dowodzi rozliczenia należności związanych z opóźnionymi dostawami realizowanymi przez pozwaną spółkę.

Mając na uwadze powyższe uznać należy, że dochodzona w niniejszej sprawie wierzytelność powoda została zaspokojona w całości przed wszczęciem postępowania w niniejszej sprawie w drodze potrącenia dokonanego przez pozwaną spółkę pismem z 29 grudnia 2010 roku. Z uwagi na powyższe, powództwo jako bezzasadne podlegało oddaleniu w całości.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 § 1 k.p.c.. Na kwotę zasądzoną z tego tytułu od powoda na rzecz pozwanej spółki składają się następujące należności: wynagrodzenie pełnomocnika ustalone w oparciu o przepisy obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości – 7 200 zł, wydatek pełnomocnika w postaci opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł oraz wydatek pozwanej spółki na pokrycie kosztów wynagrodzenia tłumacza – 304,64 zł (k. 1109 akt).

Mając na uwadze powyższe, na mocy powołanych przepisów, należało orzec jak w sentencji wyroku.

SSO Agnieszka Baran